

Tulesta syntyy uutta elämää

Metsäpalot ovat Suomessa vähentyneet murto-osaan siitä, mitä ne olivat sata tai kaksisataa vuotta sitten. Luontomme on sopeutunut tietyin välein toistuviin metsäpaloihin, esimerkiksi ukkosten aiheuttamiin. Kun palot ovat vähentyneet, moni niistä riippuvainen luontotyyppi ja laji on uhanalaistunut.

Lisätietoa hankkeesta: <https://www.metsa.fi/projekti/beetles-life/>

Aineiston tuottamiseen on saatu Euroopan unionin LIFE-rahoitusta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Osa lajeista hyötyy palaneesta puusta. Kulotuksessa, jossa poltetaan myös säästöpuuta, voidaan lisätä uhanalaisten palolajien elinympäristöjä.

Kulotus lisää lahoppuun ja hiiltyneen puun määrää, ja se vapauttaa maaperän ravinteita. Ravinteiden kiertoa on käytetty historiassa hyväksi kaskiviljelyssä, mutta se parantaa myös taimikon alkukehitystä.

Pienillä teoilla isoja vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle

Metsä on elinvoimainen, kun siellä on paljon vilskettä ja elämää. Moni lajeista elää ihmissilmälle näkymättömissä, mutta ovat samalla elinympäristössään tärkeitä palasia, joita ilman toisten lajien on työläästä elää.

Tällaisia lajeja autetaan Beetles LIFE -hankkeessa, jossa parannetaan kahdeksan uhanalaisen hyönteisen tulevaisuutta kunnostamalla niiden elinympäristöjä.

Näillä samoilla toimilla metsänomistajat voivat auttaa oman met-

sänsä lajistoa ja monimuotoisuutta voimaan paremmin.

Metsän monimuotoisuuden auttaminen on helppoa: anna lahoppuuden olla

Lahoppu on kova sana metsälajien keskuudessa: se tarjoaa suojaa, ruokaa ja lajitovereita suurelle määrälle eri lajeja. Kuolleella, lahoavalla puulla elää tuhoja aiheuttavien hyönteisten luontaisia vihollisia ja näiden kanssa kilpailevia lajeja, jotka voivat rajoittaa haitallisten lajien leviämistä.

metsäkeskus

METSÄHALLITUS

Lahopuu ei ole metsän terveydelle vaaraksi, ja esimerkiksi lehtilahopuu on käytännössä riskitöntä.

Kokonaan kuollut, lahoava puu ei aiheuta hyönteis- tai sienituhoriskejä. Lahopuun lajilla on merkitystä: eri eläinlajit voivat olla erikoistuneita tiettyihin puihin kuten haapaan tai kuuseen.

Ryhmässä hyödyllisyys tiivistyy - säästöpuut ovat hyvä teko metsälajeille

Metsässä ja metsänhoidossa tärkeää on jatkuvuus - sama koskee myös säästöpuita, jotka jätetään hakkuiden ulkopuolelle hakkuusta toiseen. Säästöpuut auttavat metsän monimuotoisuutta parhaiten

silloin, kun puiden annetaan kasvaa, kuolla ja lahota metsään.

Eri ikäiset puut hyödyttävät eri lajeja. Säästöpuut tulee jättää riittävän suuriksi ryhmiksi etenkin luontokohteiden tai vesistöjen läheisyyteen. Säästöpuiden alla olevaa alikasvustoa ei raivata. Tiheikön suojasta ja ravinnosta hyötyy moni muukin laji, erityisesti linnut.

Taimiainesta ja lehtipuuta voi jättää myös muualle, jos siitä ei ole haittaa puunkorjuun kannalta. Hyvä lisä luonnolle ovat myös tekopökköli eli korkeaksi sahatut kannot: niistä moni laji saa käyttöönsä ravintoa ja koloista suojaa.

Vesi vanhin ennallistajista: ojitettuja soita kuntoon

Puustoisilla soilla elää sekä soiden että metsien lajistoa sekä lajistoa, joka on sopeutunut kosteaan pienilmastoon. Ennallistaminen auttaa muun luonnon ohella myös riistalajeja: esimerkiksi riekko ja metsähanhi hyötyvät paljon rämeiden ennallistamisesta.

Vesi on tässä ennallistamisessa tärkeää: Kun ojia tukitaan ja padotaan, suoveden pinta nousee. Ennallistaminen ei ole hädänsäntä hommaa: suon vesitalous ja suokasvilajisto alkavat palautua, turvetta alkaa muodostua. Myös suon pienilmasto alkaa toipua. Pitkän ajan kuluessa soiden ennallistaminen parantaa hiilen sitomista ja hidastaa sulamisvesien virtaamista ja tulvimista.

Haapa on luonnolle tärkeä elämänpuu

Metsätalouden kannalta haapa ei ole valttipuu, mutta metsälajiston kannalta se on yksi tärkeimmistä puulajeista. Haapa on elintärkeä sadoille eliölajeille, joista

moni on uhanalainen. Haavalla elää monipuolinen lajisto, joista monet ovat erikoistuneet tiettyyn haavan kehitysvaiheeseen: osa hyötyy järeästä rungosta, osa eri lahoasteista.

Haapa on mainio työmaa tikoille: pehmeä puuainne mahdollistaa ruuanetsinnän ja kolojen tekemisen hyvin. Tikankoloista hyötyy moni muukin kolopesijä, kuten pöllöt, tiaiset ja muut pikkulinnut. Haavasta hyötyy myös moni riistolaji, kuten metso.

